

## **“Je doet het voor het landschap én voor de leden”**

### **Dubbelinterview met uittredende bestuursleden Jan Uitentuis en Kees Welboren**

Na jarenlange inzet nemen Jan Uitentuis en Kees Welboren afscheid als bestuurslid van Water, Land & Dijken. Jan was vijf jaar actief in het bestuur. Kees rondt na ongeveer zes jaar zijn tweede bestuurstermijn af. Beiden combineren hun bestuurswerk met een agrarisch bedrijf en een druk gezinsleven.

#### **Twee boeren, verschillende invalshoeken**

Jan runt samen met zijn vrouw, zoon en dochter een multifunctioneel landbouwbedrijf in Middenbeemster. Op zijn bedrijf doet hij niet mee aan het agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb). Binnen het bestuur richtte hij zich daarom vooral op projecten rond biodiversiteit, water, klimaat en agricycling. Zijn bestuurlijke ervaring en brede blik kwamen daarbij goed van pas.

Kees heeft in Limmen een melkveebedrijf met koeien en schapen en een camping. Op zijn bedrijf combineert hij agrarische productie met verschillende vormen van agrarisch natuurbeheer. Hij heeft onder meer twee hectare extensief weiland en drie hectare met aangepast maaidatumbesluit. Daarnaast doet hij aan legselbeheer, heeft hij een greppelpasdras en heeft hij maatregelen genomen voor meer biodiversiteit op het erf. Zijn weilanden bieden ruimte aan veel weidevogels.

Die verschillende bedrijfssituaties en achtergronden vormden een waardevolle basis voor hun bestuurswerk. Kees bracht de praktijkervaring van het ANLb mee, terwijl Jan zich vooral richtte op bredere projecten en ontwikkelingen rond landschap, biodiversiteit, water en klimaat. Kees hield zich daarnaast bezig met boerderijeducatie en communicatie en zag de communicatie van de vereniging de afgelopen jaren sterk professionaliseren.

Jan fungeerde regelmatig als klankbord voor medewerkers en dacht mee over projecten rond biodiversiteit, water en agricycling. Een voorbeeld waar hij met trots op terugkijkt, is de bijdrage van Water, Land & Dijken aan het biodiversiteitsplan van de gemeente Zaanstad. De vereniging bracht kennis uit het gebied en ervaringen van boeren in. Die kennis werd vervolgens verwerkt in het gemeentelijke plan. Volgens Jan was dat een mooi voorbeeld van de invloed die Water, Land & Dijken kan hebben: boerenkennis werd serieus genomen en leidde tot een resultaat waar zowel de gemeente als de boeren voordeel van hadden.

## **De eerste bestuursjaren**

Jan werd gevraagd om toe te treden tot het bestuur in een periode waarin Water, Land & Dijken behoefte had aan nieuwe bestuursleden. Samen met twee anderen trad hij toe tot het bestuur. Dankzij zijn eerdere bestuurlijke ervaring binnen landbouworganisaties en de gemeentelijke en provinciale politiek kon hij bijdragen aan een goede balans binnen het bestuur.

Voor Kees was het bestuurswerk een nieuwe stap. Hij had al ervaring opgedaan in jongerenraden, maar nog niet op dit niveau. Vooral de strategische kant van het besturen sprak hem aan: nadenken over de richting van de vereniging en over de rol die Water, Land & Dijken in de regio kan spelen.

De beginperiode was voor beiden leerzaam. Jan moest zich verdiepen in agrarisch natuurbeheer, een onderwerp waarmee hij in de Beemster nog weinig ervaring had. Kees moest wennen aan de vele afkortingen en vaktermen. Beiden kijken met waardering terug op de ontwikkeling die zij zelf én de vereniging hebben doorgemaakt.

***“In de afgelopen jaren is Water, Land & Dijken uitgegroeid tot een volwassen organisatie.” – Jan Uitentuis***

Volgens Jan is Water, Land & Dijken in de afgelopen jaren uitgegroeid tot een volwassen en professioneel georganiseerde vereniging. Het team is groter geworden, de deskundigheid is toegenomen en er zijn meer verschillende soorten projecten bijgekomen.

## **Besturen naast het boerenbedrijf**

Bestuurswerk vraagt tijd en inzet. Jan kon dit goed combineren dankzij de steun van zijn gezin en de organisatie op het bedrijf. Omdat veel vergaderingen 's avonds plaatsvonden, ervoer hij het bestuurswerk niet als een grote belasting.

Voor Kees was de combinatie in het begin goed te organiseren. Naarmate zijn bedrijf groeide en de werkzaamheden toenamen, werd het steeds uitdagender om dit te combineren met zijn jonge gezin en de bestuurswerkzaamheden. Omdat de vergaderingen meestal overdag plaatsvonden, vroeg dit om een goede planning, zeker in drukke periodes op het bedrijf, zoals tijdens het maaiseizoen.

Toch vonden beiden het bestuurswerk de investering waard. Hun betrokkenheid kwam voort uit de overtuiging dat Water, Land & Dijken een belangrijke bijdrage levert aan het landschap, het agrarisch natuurbeheer en de toekomst van boeren in de regio.

## **Een breder werkveld, meer mogelijkheden**

In hun bestuursperiode zagen Jan en Kees het werkveld sterk veranderen. Naast agrarisch natuurbeheer kwamen onderwerpen als biodiversiteit, klimaat, water en bodem steeds nadrukkelijker op de agenda. Die verbreding van het werkveld bood ruimte voor nieuwe projecten en manieren om boerenkennis in te zetten voor het landschap.

***“Door onze kennis en ervaring worden we steeds vaker gevraagd om mee te denken.” – Jan Uitentuis***

Kees vindt ook de projecten rond biodiversiteit op het erf waardevol. De aanleg van fruitbomen, hagen en andere landschapselementen maakt zichtbaar hoe boeren bijdragen aan een rijker landschap en meer biodiversiteit.

## **Een bestuur dat elkaar versterkt**

Jan en Kees kijken positief terug op de samenwerking binnen het bestuur. Zij zagen bestuursleden groeien in hun rol en steeds meer ervaring opbouwen. Ook de diversiteit binnen het bestuur vinden zij belangrijk. Een bestuur met verschillende achtergronden kijkt volgens Jan vanuit meerdere perspectieven naar de vraagstukken. Bestuursleden die niet uit de agrarische sector komen, brengen een andere blik en aanvullende bestuurlijke ervaring mee. Juist die combinatie maakt het bestuur sterker.

Kees noemt de ervaren bestuursleden als belangrijke leermeesters. Hun kennis en begeleiding hebben bijgedragen aan de ontwikkeling van het bestuur. In de loop der jaren is de kwaliteit volgens hem duidelijk toegenomen.

## **Samenwerken vanuit het gebied**

Een memorabele periode was voor Jan de reeks bijeenkomsten over de gebiedsprocessen, vier jaar geleden. In verschillende delen van de regio werden leden opgezocht om te horen hoe zij tegen de ontwikkelingen aankeken. Die gesprekken brachten veel boeren bij elkaar en maakten duidelijk welke zorgen en verwachtingen er leefden. De bijeenkomsten lieten ook zien dat de samenwerking tussen boeren en natuurorganisaties niet vanzelfsprekend is. Hoewel beide partijen uiteindelijk hetzelfde doel delen - een mooi en goed beheerd landschap - bestaan er verschillen in cultuur, belangen en werkwijze.

Volgens Jan ligt daar nog altijd een belangrijke uitdaging. Kees ziet wel een voorzichtige ontwikkeling: terreinbeherende organisaties lijken steeds beter te beseffen dat zij boeren nodig hebben. De samenwerking blijft echter moeizaam en vraagt tijd en wederzijds begrip.

Beiden hopen dat organisaties meer vanuit een gezamenlijk doel gaan werken. Niet financiële regelingen, maar goed beheer en de kracht van het gebied zouden daarbij centraal moeten staan.

### **De rol van Water, Land & Dijken**

Voor de toekomst zien Jan en Kees Water, Land & Dijken vooral als een schakel en verbinder. De vereniging kan boeren, overheden, terreinbeherende organisaties en andere betrokken partijen bij elkaar brengen.

Jan vindt dat ontwikkelingen meer vanuit het gebied zelf moeten ontstaan. Initiatieven zouden niet uitsluitend van bovenaf moeten worden opgelegd, met een financiële regeling als vertrekpunt. Wanneer boeren en andere betrokken partijen samen vanuit het gebied werken aan natuur, water, landschap en welzijn, ontstaat volgens hem meer draagvlak.

Daarnaast ziet Jan een groeiende rol voor Water, Land & Dijken als onafhankelijke kennispartner en intermediair. De vereniging wordt door overheden en andere organisaties steeds vaker gevraagd om mee te denken. De opgebouwde kennis en praktijkervaring maken Water, Land & Dijken tot een waardevolle gesprekspartner aan bestuurlijke tafels. Dat ook politieke partijen ons inmiddels uitnodigen om mee te denken over hun partijprogramma's, ziet Jan als een compliment. Het laat zien dat we als een serieuze partij worden gezien.

***“We zijn geen terreinbeherende organisatie en geen overheid. Juist daardoor hebben we een eigen en waardevolle positie.” - Kees Welboren***

Kees benadrukt tegelijkertijd dat Water, Land & Dijken haar unieke positie moet bewaken. De vereniging is geen overheid en geen terreinbeherende organisatie. Ook is zij geen traditionele belangenbehartiger, maar een onafhankelijke adviseur en verbindende schakel. Juist die positie maakt de vereniging waardevol.

Zijn boodschap aan het toekomstige bestuur is daarom: blijf dicht bij de eigen rol en kracht. Deel kennis, verbind partijen en blijf oog houden voor de praktijk van de leden en het gebied.

### **De verbinding met de leden vasthouden**

Kees hoopt dat Water, Land & Dijken ook in de toekomst de sterke verbinding met haar leden blijft koesteren. De vereniging is er voor en door de leden. Het is waardevol wanneer leden dat terugzien in de projecten, de communicatie en de manier waarop hun kennis en ervaringen worden meegenomen.

## ***“Water, Land & Dijken is er door en voor de leden.” – Kees Welboren***

Tegelijkertijd blijft het belangrijk dat Water, Land & Dijken haar eigen, onafhankelijke positie bewaakt. De vereniging is geen verlengstuk van de provincie of van een andere organisatie, maar een zelfstandige kennispartner en verbindende schakel tussen boeren, overheden en andere betrokken partijen.

Ook in de communicatie kan nog meer aandacht zijn voor de leden: wie zijn zij, wat doen zij en welke bijdrage leveren zij aan het landschap? De visie op een sterke plattelandsnatuur, met een goede balans tussen natuur en de praktijk van de leden, verdient het om duidelijk te worden uitgedragen.

Jan benadrukt dat de diversiteit binnen de achterban een belangrijke kracht van Water, Land & Dijken is. Leden werken in verschillende sectoren en gebieden en brengen daardoor uiteenlopende ervaringen en perspectieven mee. Het is waardevol om die verschillen zichtbaar te maken en zorgvuldig met elkaar te bespreken. Volgens Jan vraagt dat om openheid, een goede onderlinge dialoog en heldere uitleg over de keuzes die het bestuur maakt. Zo blijft de vereniging als geheel sterk en kunnen leden zich in de gezamenlijke koers blijven herkennen.

### **Een waardevolle nalatenschap**

Jan en Kees laten een vereniging achter die volgens hen professioneler, deskundiger en zichtbaarder is geworden. De kennis die Water, Land & Dijken in de afgelopen jaren heeft opgebouwd, vormt een belangrijke basis voor de toekomst.

Die kennis komt voort uit pilots, projecten en jarenlange ervaring met agrarisch natuurbeheer. Volgens Jan moet de vereniging die kennis blijven delen met beleidsmakers. Alleen met kennis uit de praktijk kan goed beleid worden ontwikkeld.

## ***“Er kan geen goed beleid worden gemaakt zonder kennis van de praktijk.” – Jan Uitentuis***

Hun gezamenlijke boodschap aan leden, vrijwilligers en opvolgers is duidelijk: blijf betrokken, blijf samenwerken en houd de verbinding met de praktijk. Bewaak de eigen positie van Water, Land & Dijken en blijf werken aan een sterke plattelandsnatuur die recht doet aan zowel het landschap als de mensen die daarin wonen en werken.

Water, Land & Dijken bedankt Jan Uitentuis en Kees Welboren hartelijk voor hun jarenlange inzet, deskundigheid en betrokkenheid. Hun bijdrage aan de ontwikkeling van de vereniging en aan de verbinding tussen boeren, landschap en beleid wordt zeer gewaardeerd.